

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση T-402/13

Orange
κατά
Ευρωπαϊκής Επιτροπής

«Ανταγωνισμός — Διοικητική διαδικασία — Απόφαση διατάσσουσα τη διενέργεια ελέγχου — Αναλογικότητα — Κατάλληλος χαρακτήρας — Αναγκαιότητα — Μη ύπαρξη αυθαίρετου χαρακτήρα — Αιτιολογία»

Περίληψη — Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου (τέταρτο τμήμα) της 25ης Νοεμβρίου 2014

1. Ανταγωνισμός — Διοικητική διαδικασία — Εξουσία ελέγχου της Επιτροπής — Απόφαση διατάσσουσα τη διενέργεια ελέγχου — Εξουσία εκτιμήσεως της Επιτροπής — Όρια — Τήρηση της αρχής της αναλογικότητας

(Κανονισμός 1/2003 του Συμβουλίου, άρθρο 20 § 4)

2. Ανταγωνισμός — Κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών αρχών ανταγωνισμού — Απόφαση εθνικής αρχής ανταγωνισμού με την οποία η εν λόγω αρχή αποδέχεται την ανάληψη δεσμεύσεων ή διαπιστώνει ότι δεν συντρέχει λόγος να επέμβει — Δεν έχει επιπτώσεις στην εφαρμογή της αρχής *ne bis in idem*

(Άρθρα 101 ΣΛΕΕ και 102 ΣΛΕΕ· κανονισμός 1/2003 του Συμβουλίου, άρθρο 5)

3. Ανταγωνισμός — Κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών αρχών ανταγωνισμού — Κοινοποίηση ενός σχεδίου αποφάσεως εθνικής αρχής ανταγωνισμού — Υποχρέωση της Επιτροπής να αφαιρέσει από την εν λόγω Αρχή την αρμοδιότητά της — Δεν υφίσταται — Δεν έχει επιπτώσεις στη δυνατότητα της Επιτροπής να διενεργήσει μεταγενέστερα δική της έρευνα

(Άρθρα 101 ΣΛΕΕ και 102 ΣΛΕΕ· κανονισμός 1/2003 του Συμβουλίου, άρθρο 11 §§ 4 και 6)

4. Ένδικη διαδικασία — Προβολή νέων ισχυρισμών κατά τη διάρκεια της διαδικασίας — Προϋποθέσεις — Ανάπτυξη υφιστάμενου ισχυρισμού — Παραδεκτό

(Κανονισμός Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, άρθρα 44 § 1, στοιχείο γ', και 48 § 2)

5. Ανταγωνισμός — Διοικητική διαδικασία — Σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας — Η επιχείρηση μπορεί να ασκήσει πλήρως τα δικαιώματά της άμυνας μόνον κατόπιν της αποστολής της ανακοινώσεως των αιτιάσεων — Υποχρέωση της Επιτροπής να ενημερώσει την επιχείρηση για το αντικείμενο και τον σκοπό της προκαταρκτικής εξέτασης κατά το στάδιο της λήψης του πρώτου σε βάρος της μέτρου

(Κανονισμός 1/2003 του Συμβουλίου)

6. *Ανταγωνισμός — Διοικητική διαδικασία — Εξουσία ελέγχου της Επιτροπής — Απόφαση διατάσσουσα τη διενέργεια ελέγχου — Υποχρέωση αιτιολογήσεως — Περιεχόμενο — Σαφής παράθεση των σοβαρών ενδείξεων που κινούν υποψίες για την τέλεση παραβάσεως — Δικαστικός έλεγχος — Υποχρέωση του Γενικού Δικαστηρίου να εξακριβώσει πράγματι το περιεχόμενο των εν λόγω ενδείξεων — Προϋποθέσεις*

(Κανονισμός 1/2003 του Συμβουλίου, άρθρο 20 § 4)

1. Βλ. το κείμενο της αποφάσεως.

(βλ. σκέψεις 22-24, 53, 68, 72)

2. Βεβαίως, η αρχή *ne bis in idem* πρέπει να τηρείται στις διαδικασίες επιβολής προστίμου στον τομέα του δικαίου του ανταγωνισμού. Η εν λόγω αρχή απαγορεύει, στον τομέα του ανταγωνισμού, την καταδίκη επιχειρήσεως ή την εκ νέου άσκηση δίωξεως κατ' αυτής για αντίθετη προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορά της, σε σχέση με την οποία είτε της είχε ήδη επιβληθεί κύρωση είτε κρίθηκε ότι δεν έχει ευθύνη με προγενέστερη απόφαση που δεν υπόκειται πλέον σε προσφυγή.

Ωστόσο, οι αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών δεν έχουν εξουσία να λαμβάνουν αποφάσεις με τις οποίες κρίνεται ότι μια εταιρία δεν έχει ευθύνη από παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ ή 102 ΣΛΕΕ, δηλαδή να διαπιστώνουν τη μη παράβαση του εν λόγω άρθρου, δεδομένου ότι τόσο από το γράμμα όσο και από την οικονομία του κανονισμού 1/2003, αλλά και από τον σκοπό που αυτός επιδιώκει προκύπτει ότι απόκειται αποκλειστικώς και μόνο στην Επιτροπή να διαπιστώνει ότι δεν υφίσταται παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ ή του άρθρου 102 ΣΛΕΕ, ακόμη και αν το εν λόγω άρθρο εφαρμόζεται και στη διαδικασία την οποία έχει κινήσει η εθνική αρχή ανταγωνισμού. Συναφώς, η λήψη από εθνική αρχή ανταγωνισμού μιας τέτοιας «αρνητικής» αποφάσεως επί της ουσίας θα μπορούσε να θίξει την ομοιόμορφη εφαρμογή των άρθρων 101 ΣΛΕΕ και 102 ΣΛΕΕ, η οποία υπογραμμίζεται στην πρώτη αιτιολογική σκέψη ως ο βασικός από τους σκοπούς του κανονισμού 1/2003, καθόσον θα αποτελούσε εμπόδιο σε τυχόν μεταγενέστερη διαπίστωση της Επιτροπής ότι η επίμαχη πρακτική συνιστά παράβαση των ως άνω διατάξεων του δικαίου της Ένωσης. Επομένως, όταν μια αρχή ανταγωνισμού κράτους μέλους, βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού 1/2003, αποδέχεται την ανάληψη δεσμεύσεων ή διαπιστώνει ότι δεν συντρέχει λόγος να επέμβει, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η αρχή αυτή εκδίδει απόφαση με την οποία κρίνει ότι δεν υφίσταται παράβαση των άρθρων 101 ΣΛΕΕ ή 102 ΣΛΕΕ. Συνεπώς, μια επιχείρηση δεν μπορεί λυσιτελώς να επικαλεστεί την απόφαση που εξέδωσε έναντι αυτής η Αρχή για τους σκοπούς της εφαρμογής της αρχής *ne bis in idem*.

(βλ. σκέψεις 29-31)

3. Στον τομέα του ανταγωνισμού, μολονότι η παραλαβή από την Επιτροπή σχεδίων αποφάσεων, εκ μέρους εθνικής αρχής ανταγωνισμού, βάσει του άρθρου 11, παράγραφος 4, του κανονισμού 1/2003, της παρέχει τη δυνατότητα να ασκήσει το προνόμιο και τη διακριτική ευχέρεια, που της αναγνωρίζει το άρθρο 11, παράγραφος 6, του ίδιου κανονισμού, να αφαιρέσει από την αρχή ανταγωνισμού ενός κράτους μέλους την αρμοδιότητά της να εφαρμόζει τα άρθρα 101 ΣΛΕΕ και 102 ΣΛΕΕ σε μία συγκεκριμένη περίπτωση, ωστόσο, στην περίπτωση που η Επιτροπή δεν συμερίζεται την εκτίμηση σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 101 ΣΛΕΕ και 102 ΣΛΕΕ που παρατίθεται στο σχέδιο αποφάσεως που κοινοποίησε η αρχή ανταγωνισμού ενός κράτους μέλους ή στην περίπτωση που έχει αμφιβολίες συναφώς, ουδόλως προκύπτει ότι είναι οπωσδήποτε υποχρεωμένη να κινήσει διαδικασία βάσει του άρθρου 11, παράγραφος 6, του κανονισμού 1/2003 ή ότι η μη κίνηση διαδικασίας δεν της επιτρέπει να διενεργήσει μεταγενέστερα δική της έρευνα και να καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα από εκείνο στο οποίο κατέληξε η εν λόγω αρχή ανταγωνισμού.

Έτσι, η μη παρέμβαση της Επιτροπής βάσει του άρθρου 11, παράγραφος 6, του κανονισμού 1/2003 δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποδοχή του βασίμου της αποφάσεως της εθνικής αρχής ανταγωνισμού υπό το πρίσμα του άρθρου 102 ΣΛΕΕ.

(βλ. σκέψεις 35, 36, 39)

4. Βλ. το κείμενο της αποφάσεως.

(βλ. σκέψεις 45-47, 85, 86)

5. Βλ. το κείμενο της αποφάσεως.

(βλ. σκέψεις 77-81, 90)

6. Η ανάγκη προστασίας από παρεμβάσεις της δημόσιας αρχής στη σφαίρα της ιδιωτικής δραστηριότητας ενός προσώπου, φυσικού ή νομικού, που είναι αυθαίρετες ή δυσανάλογα επαχθείς συνιστά γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης.

Πάντως, για την τήρηση της εν λόγω γενικής αρχής, η απόφαση της Επιτροπής περί διενέργειας ελέγχου, βάσει του άρθρου 20, παράγραφος 4, του κανονισμού 1/2003, πρέπει να αποσκοπεί στη συλλογή των στοιχείων τεκμηριώσεως που είναι απαραίτητα για την εξακρίβωση του υποστατού και της εκτάσεως ορισμένης πραγματικής και νομικής καταστάσεως, για την οποία η Επιτροπή διαθέτει ήδη πληροφορίες που αποτελούν αρκούντως σοβαρές ενδείξεις θεμελιώνουσες υπόνοιες ότι η οικεία επιχείρηση παρέβη τους κανόνες ανταγωνισμού.

Στο πλαίσιο αυτό, η εξακρίβωση αν η Επιτροπή έχει στην κατοχή της, πριν από την έκδοση αποφάσεως περί ελέγχου, αρκούντως σοβαρές ενδείξεις θεμελιώνουσες υπόνοιες ότι η οικεία επιχείρηση παρέβη τους κανόνες ανταγωνισμού δεν αποτελεί τον μόνο τρόπο που παρέχει στο Γενικό Δικαστήριο τη δυνατότητα να βεβαιωθεί ότι η εν λόγω απόφαση δεν έχει αυθαίρετο χαρακτήρα. Συγκεκριμένα, μέσω του ελέγχου της αιτιολογίας μιας αποφάσεως δύναται ο δικαστής να διασφαλίζει την τήρηση της αρχής της προστασίας από τις αυθαίρετες και τις δυσανάλογα επαχθείς παρεμβάσεις, καθόσον η εν λόγω αιτιολογία παρέχει τη δυνατότητα να καταδειχθεί ότι ο σχεδιαζόμενος έλεγχος εντός των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων είναι δικαιολογημένος.

Επομένως, οσάκις το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι οι υποψίες των οποίων τη βασιμότητα πρόκειται να εξακριβώσει η Επιτροπή και τα στοιχεία του ελέγχου προσδιορίζονται με επαρκή σαφήνεια μπορεί να συναγάγει ότι η απόφαση περί της διενέργειας ελέγχου δεν έχει αυθαίρετο χαρακτήρα, χωρίς να απαιτείται να εξακριβώσει πράγματι το περιεχόμενο των ενδείξεων που είχε στην κατοχή της η Επιτροπή κατά την ημερομηνία εκδόσεως της εν λόγω αποφάσεως.

(βλ. σκέψεις 83, 84, 87, 89, 91)